

The background of the top half of the page is a blurred photograph of several people in a meeting or office setting. The lighting is warm and out of focus, creating a bokeh effect with bright spots. The silhouettes of people are visible, suggesting a collaborative work environment.

TMF
GROUP

Global reach
Local knowledge

Polski Barometr TMF Group

Istotne dla prowadzenia biznesu w Polsce
zmiany administracyjne, księgowe i podatkowe.

Q4 2024

Wstęp

Szanowni Państwo,

oddajemy w Wasze ręce kolejne wydanie Polskiego Barometru TMF Group.

W kwartalnych Barometrach przyglądamy się bieżącym zmianom regulacyjnym wpływającym na prowadzenie biznesu w Polsce.

W opracowaniu eksperci TMF Group wskazują najważniejsze naszym zdaniem zarówno pozytywne, jak i będące wyzwaniem dla prowadzących biznes zmiany regulacyjne, a także zapowiedzi takich zmian.

Na co dzień pomagamy naszym klientom inwestować i działać bezpiecznie na całym świecie. Jesteśmy aktywni w 87 jurysdykcjach, a w Polsce zatrudniamy ponad 1000 pracowników w TMF Poland oraz w Regionalnym Centrum Rozwoju TMF.

TMF Poland jest jedną z największych spółek Grupy TMF w Europie.

W niniejszym Barometrze obejmującym czwarty kwartał 2024 roku wyróżniliśmy dziewięć zdarzeń, które mogą mieć wpływ na prowadzenie biznesu w Polsce – po sześć negatywnych i pozytywnych. Ta matematyczna niespójność wynika z faktu, że niektóre zmiany niosą ze sobą naszym zdaniem zarówno korzyści, jak i wyzwania dla prowadzenia biznesu w Polsce.

W zależności od ich charakteru dotyczą małych, średnich lub dużych firm.

W imieniu swoim i całego zespołu TMF Group zapraszam do lektury.

Joanna Romańczuk
dyrektor TMF Group
na obszar Polski i Europy Północnej

Pozytywne i neutralne

dla prowadzenia biznesu w Polsce zmiany lub zapowiedzi zmian

Zespół do walki z szarą strefą

W grudniu 2024 roku Minister Finansów przekazał do opiniowania przez resorty projekt Zarządzenia w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw przeciwdziałania szarej strefie.

Działania zespołu mają m.in. pomóc w typowaniu podatników do kontroli w konsekwencji ograniczając wielkość szarej strefy w Polsce przynajmniej do poziomu średniej w Unii Europejskiej.

Jak informuje Ministerstwo Finansów prace nad powołaniem zespołu to efekt m.in. realizacji rekomendacji Międzynarodowego Funduszu Walutowego, który zalecił Polsce opracowanie rozwiązań organizacyjnych i zarządczych na poziomie całej administracji rządowej w celu ograniczenia szarej strefy.

„Globalnie ograniczenie szarej strefy sprzyja lepszemu postrzeganiu Polski na arenie międzynarodowej.

W kontekście biznesowym wyeliminowanie nieuczciwych praktyk zwiększy konkurencyjność firm, które uiszczają podatki zgodnie z prawem.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Nowa dyrektywa unijna - FASTER dla inwestorów, ale trudniej dla pośredników finansowych

W grudniu 2024 roku Rada Unii Europejskiej przyjęła Dyrektywę FASTER, która ma ułatwić inwestorom (zarówno indywidualnym, jak i instytucjonalnym) pobór podatku u źródła od razu we właściwej dla ich rezydencji wysokości i szybki zwrot nadpłat z tego tytułu. Ma to ułatwić transgraniczne inwestycje w akcje i obligacje i w konsekwencji uczynić unijny, w tym polski, rynek kapitałowy atrakcyjnym dla inwestorów.

Szczegółowe wymogi regulacyjne spodziewane są w 2025 roku. Dyrektywa ma być wdrożona najpóźniej do końca 2028 roku.

W dalszej części Barometru wskazujemy również na stonowiące wyzwania dla biznesu aspekty tej zmiany.

„To dobra wiadomość poza inwestorami indywidualnymi dla dużych instytucjonalnych spółek zagranicznych, które otrzymując teraz dywidendy i odsetki przechodzą często skomplikowane i różniące się dla różnych krajów procedury zwrotu.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Interpretacja ogólna dotyczące podatku u źródła z 20 listopada 2024

Ministerstwo Finansów w opublikowanej 20 listopada 2024 roku Interpretacji Ogólnej potwierdziło stanowisko, że ustawa o CIT nie przewiduje wymogu „efektywnego opodatkowania” w odniesieniu do zwolnienia należności dywidendowych.

Organy podatkowe zgodnie uznawały, że w celu skorzystania ze zwolnienia, wystarczające jest by odbiorca należności podlegał nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu w kraju siedziby oraz nie korzystał ze zwolnienia podmiotowego. W ostatnich latach wymóg ten był postrzegany jako tożsamy z opodatkowaniem efektywnym należności z tytułu dywidendy. Wedle zdania organów zwolnienie jest wykluczone na przykład w sytuacji, gdy odbiorca należności korzysta ze zwolnienia przedmiotowego w stosunku do otrzymanej dywidendy lub gdy z uwagi na stratę podatkową nie płaci podatku dochodowego.

Takie podejście organów nie było spójne z projektem objaśnień wydanym przez Ministerstwo Finansów w 2023 roku, zgodnie z którym jedynie zwolnienie podmiotowe odbiorcy wykluczało możliwość skorzystania ze zwolnienia.

„Interpretacja jest pozytywna dla przedsiębiorców i ma istotne znaczenie dla wielu toczących się lub przyszłych sporów z organami. Jest jasnym sygnałem, że Ministerstwo Finansów może dążyć do wyjaśnienia licznych wątpliwości i rozbieżności poglądowych.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Interpretacja ogólna dotyczące podatku u źródła z 27 listopada 2024

W dniu 27 listopada 2024 roku Ministerstwo Finansów opublikowało kolejną interpretację ogólną dotyczącą podatku u źródła, która w odróżnieniu od pierwszej (z dnia 20 listopada 2024) dotyczącej zwolnienia dywidendowego, wzbudziła już kontrowersje.

Interpretacja dotyczy niektórych warunków stosowania zwolnienia z opodatkowania z odsetek i należności licencyjnych.

Minister wskazał, że podmiot uzyskujący w Polsce odsetki czy należności licencyjne powinien być rezydentem podatkowym w kraju UE lub EOG, żeby spełnić przesłanki do zwolnienia z podatku u źródła. Natomiast warunek niekorzystania przez odbiorcę ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów należy rozumieć, że odbiorca nie korzysta ze zwolnienia ani od całości uzyskiwanych dochodów, ani z określonych kategorii dochodów, a także nie korzysta ze szczególnych zasad opodatkowania z tytułu otrzymanych należności. Minister doprecyzował, iż jeśli odbiorca należności nie zapłacił w kraju rezydencji w danym roku podatku dochodowego, np. ze względu na poniesienie straty to nie oznacza to, że kryterium niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania nie jest spełnione. Należy tym samym indywidualnie oceniać sytuację podatnika.

„Mimo, że zmiana ma swoje minusy - nie można korzystać zarówno ze zwolnienia podmiotowego, jak i przedmiotowego – to widać, że Ministerstwo dąży do wyjaśnienia rozumienia warunków zwolnienia z podatku u źródła i ich jednolitego stosowania. Pozytywny jest fakt potwierdzenia, iż warunkiem do zwolnienia jest także posiadanie rezydencji podatkowej w UE lub EOG.”

Magdalena Grzegorzczuk
ekspert TMF Group.

Dyrektywa CSRD

Z początkiem grudnia 2024 Sejm przyjął ustawę wdrażającą CSRD, dyrektywę w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

W Polsce obowiązkiem raportowania objętych zostaje w ten sposób około 3,8 tys. przedsiębiorstw.

Już w 2025 roku swoje raporty zrównoważonego rozwoju, zgodne z wymogami CSRD, złożą za 2024 rok największe jednostki interesu publicznego oraz jednostki dominujące w dużych grupach kapitałowych spełniające określone kryteria.

Z kolei w 2026 roku, swoje raporty ESG za 2025 rok zobligowane będą złożyć poza powyższymi wszystkie duże firmy, spełniające wymagane w CSRD kryteria. Do raportowania będą zobowiązane również małe i średnie przedsiębiorstwa notowane na giełdzie, choć w tym przypadku z pewnymi uproszczeniami. Obowiązkowi raportowania poddane będą również jednostki zależne i oddziały z siedzibą w Polsce, których jednostka dominująca najwyższego szczebla podlega przepisom prawa innego państwa, o ile będą spełniać określone kryteria wielkości.

Szacuje się, że raportowanie ESG pośrednio dotknie około 100 tys. firm, które znajdują się w łańcuchu wartości spółek objętych obowiązkiem raportowania, ponieważ te pierwsze będą zwracały się do nich o podanie określonych danych związanych z ESG, koniecznych do przygotowania raportów w tym zakresie.

Raporty ESG będą ponadto musiały być audytowane przez niezależne podmioty – audytorów lub biegłych rewidentów.

W dalszej części Barometru wskazujemy również na stanowiące wyzwania dla biznesu aspekty tej zmiany.

„Szczegółowe raportowanie i zewnętrzna weryfikacja mogą wpłynąć na zwiększenie zaufania do firm raportujących. Wielu pracowników przywiązuje wagę do odpowiedzialności społecznej pracodawców, co dla firm osiągających dobre wyniki w raportach może oznaczać przewagę na rynku pracodawcy. Raportowanie może również ułatwić firmom pozyskanie finansowania, ponieważ inwestorzy coraz częściej poszukują zrównoważonych inwestycji. Zwracają na nie uwagę również banki i instytucje finansowe.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Uzupełniający urlop macierzyński

W grudniu 2024 roku Prezydent podpisał ustawę, w ramach której wydłużono urlopy macierzyńskie dla dzieci urodzonych przed terminem. Pracownik lub pracownica (ojciec, matka, ale także prawny opiekun, rodzic zastępczy lub opiekun) zyskali w ten sposób prawo do wydłużenia urlopu macierzyńskiego od ośmiu do 15 tygodni.

Na długość uzupełniającego urlopu macierzyńskiego będzie miał wpływ okres hospitalizacji dziecka, tydzień ciąży, w którym się ono urodzi lub masa urodzeniowa dziecka.

Zasiłek za okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego będzie wynosił 100 proc. podstawy zasiłku.

„Nowe przepisy zapewniają rodzicom dodatkowy czas na opiekę nad wcześniakiem lub chorym noworodkiem, eliminując obawy o utratę dochodów czy pracy.

Dzięki zasiłkowi macierzyńskiemu w wysokości 100 proc. podstawy wymiaru rodzice mogą skoncentrować się na potrzebach dziecka, co gwarantuje stabilność finansową. Urlop jest elastyczny, dostosowany do długości hospitalizacji, a niepełne tygodnie są zaokrąglane na korzyść rodziców.

Co więcej, rozwiązanie to uwzględnia różne modele rodzicielstwa, w tym adopcję oraz opiekę zastępczą, poszerzając grono beneficjentów.”

Anna Jendo
ekspert TMF Group

Wymagające

dla prowadzenia biznesu w Polsce zmiany lub zapowiedzi zmian

Nowa dyrektywa unijna - FASTER dla inwestorów, ale trudniej dla pośredników finansowych

W grudniu 2024 roku Rada Unii Europejskiej przyjęła Dyrektywę FASTER, która ma ułatwić inwestorom (zarówno indywidualnym, jak i instytucjonalnym) pobór podatku u źródła od razu we właściwej dla ich rezydencji wysokości i szybki zwrot nadpłat z tego tytułu. Ma to ułatwić transgraniczne inwestycje w akcje i obligacje i w konsekwencji uczynić unijny, w tym polski, rynek kapitałowy atrakcyjnym dla inwestorów.

Szczegółowe wymogi regulacyjne spodziewane są w 2025 roku. Dyrektywa ma być wdrożona najpóźniej do końca 2028 roku.

„Choć Dyrektywa FASTER to pozytywna wiadomość dla inwestorów, to jednocześnie stanowi wyzwanie dla przedsiębiorstw, w dużej mierze pośredników finansowych, które będą musiały dostosować swoje systemy do jej przepisów.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Interpretacja ogólna dotycząca podatku u źródła z 27 listopada 2024

W dniu 27 listopada 2024 roku Ministerstwo Finansów opublikowało kolejną interpretację ogólną dotyczącą podatku u źródła, która w odróżnieniu od pierwszej (z dnia 20 listopada 2024) dotyczącej zwolnienia dywidendowego, wzbudziła już kontrowersje.

Interpretacja dotyczy niektórych warunków stosowania zwolnienia z opodatkowania z odsetek i należności licencyjnych.

Minister wskazał, że podmiot uzyskujący w Polsce odsetki czy należności licencyjne powinien być rezydentem podatkowym w kraju UE lub EOG, żeby spełnić przesłanki do zwolnienia z podatku u źródła. Natomiast warunek niekorzystania przez odbiorcę ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów należy rozumieć, że odbiorca nie korzysta ze zwolnienia ani od całości uzyskiwanych dochodów, ani z określonych kategorii dochodów, a także nie korzysta ze szczególnych zasad opodatkowania z tytułu otrzymanych należności. Minister doprecyzował, iż jeśli odbiorca należności nie zapłacił w kraju rezydencji w danym roku podatku dochodowego, np. ze względu na poniesienie straty to nie oznacza to, że kryterium niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania nie jest spełnione. Należy tym samym indywidualnie oceniać sytuację podatnika.

„Zmiana ma swoje plusy, o których piszemy w rozdziale o korzystnych zmianach dla biznesu, jednak zgodnie ze wskazaniem w interpretacji, aby spełnić przesłankę niekorzystania ze zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym od całości dochodów nie można korzystać zarówno ze zwolnienia podmiotowego, jak i przedmiotowego.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Dyrektywa CSRD

Z początkiem grudnia 2024 Sejm przyjął ustawę wdrażającą CSRD, dyrektywę w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju.

W Polsce obowiązkiem raportowania objętych zostaje w ten sposób około 3,8 tys. przedsiębiorstw.

Już w 2025 roku swoje raporty zrównoważonego rozwoju, zgodne z wymogami CSRD, złożą za 2024 rok największe jednostki interesu publicznego oraz jednostki dominujące w dużych grupach kapitałowych spełniające określone kryteria.

Z kolei w 2026 roku, swoje raporty ESG za 2025 rok zobligowane będą złożyć poza powyższymi wszystkie duże firmy, spełniające wymagane w CSRD kryteria. Do raportowania będą zobowiązane również małe i średnie przedsiębiorstwa notowane na giełdzie, choć w tym przypadku z pewnymi uproszczeniami. Obowiązkowi raportowania poddane będą również jednostki zależne i oddziały z siedzibą w Polsce, których jednostka dominująca najwyższego szczebla podlega przepisom prawa innego państwa, o ile będą spełniać określone kryteria wielkości.

Szacuje się, że raportowanie ESG pośrednio dotknie około 100 tys. firm, które znajdują się w łańcuchu wartości spółek objętych obowiązkiem raportowania, ponieważ te pierwsze będą zwracały się do nich o podanie określonych danych związanych z ESG, koniecznych do przygotowania raportów w tym zakresie.

Raporty ESG będą ponadto musiały być audytowane przez niezależne podmioty – audytorów lub biegłych rewidentów.

„Raportowanie ESG to złożony proces, wymagający dużego zaangażowania organizacji, dostosowania systemów wewnętrznych, a także wdrożenia całego zespołu, nie tylko osób bezpośrednio zaangażowanych w przygotowanie raportu. Część firm będzie zmuszona wesprzeć się w tym zakresie zewnętrznymi podwykonawcami. Dojdą do tego koszty niezależnych audytorów oceniających raporty. Wszystkie te czynniki to obiektywnie ogromne wyzwanie dla każdej organizacji.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Akt o usługach cyfrowych (DSA)

Z początkiem grudnia 2024 roku Ministerstwo Cyfryzacji poinformowało o przyjęciu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw. W jego ramach znajduje się Akt o usługach cyfrowych (Digital Services Act), w skrócie DSA. Akt wprowadza ujednolicone zasady usuwania treści szkodliwych i nielegalnych. Daje również prawo autorom komentarzy do odwołania się od takiej decyzji właściciela medium, w którym ten zamieścił komentarz.

Po wszystkich pośrednikach internetowych objętych DSA w 2024 roku ma teraz objąć szerszy zakres podmiotów, które na przykład na swoich stronach internetowych pozwalają zamieszczać komentarze. Akt o usługach cyfrowych ma wejść w życie w pierwszym kwartale 2025 roku.

„DSA to wyzwanie dla biznesu. Przyjęcie aktu będzie wymagało od przedsiębiorców, których dotyczy akt wdrożenia procedur bardzo dokładnego monitorowania treści, a także m.in. opracowania ścieżki odpowiedzi na odwołania zgłaszane przez autorów oraz opracowywania uzasadnień, co przy dużej liczbie aktywnych komentatorów może stanowić nie lada wyzwanie organizacyjne.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Ustawa o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa – implementacja dyrektywy NIS2

Zgodnie z dyrektywą NIS2 podmioty zaliczone do tzw. ważnych i kluczowych (wskazano tu łącznie 17 branż, w tym m.in. usługi cyfrowe, energetykę, transport czy finanse), zarówno duże, jak i średnie firmy będą musiały w ciągu siedmiu lat (telekomunikacje w ciągu czterech lat) wymienić oprogramowanie lub sprzęt informatyczny, jeśli jego dostawcą jest tzw. dostawca wysokiego ryzyka.

Ustawa planowana pierwotnie na październik 2024, ma wejść w życie w pierwszym kwartale 2025 roku.

„NIS2 będzie ogromnym wyzwaniem organizacyjnym i finansowym dla przedsiębiorstw. Pamiętajmy, że na liście podmiotów ważnych i kluczowych znajdą się również mniejsze firmy, dla których zmiana software i hardware może być kolosalnym wydatkiem. Niepokój przedsiębiorców budzą również nieprecyzyjne kryteria uznania dostawcy za podmiot wysokiego ryzyka.”

Magdalena Grzegorzcyk
ekspert TMF Group

Akt o sztucznej inteligencji – AI Akt

Akt o sztucznej inteligencji ma uregulować zarządzanie ryzykiem w zastosowaniu systemów wykorzystujących sztuczną inteligencję. AI Akt dotyczy systemów najistotniejszych dla prywatności, zdrowia i bezpieczeństwa. Dotyczy wszystkich podmiotów, które wykorzystują takie rozwiązania.

Wdrożenie aktu, który w Polsce ma być przekazany do prac parlamentarnych dopiero na przełomie pierwszego i drugiego kwartału 2025 roku, podzielono na trzy etapy. Pierwsza część przepisów Aktu ma zacząć obowiązywać w lutym br. i dotyczy inwentaryzacji stosowanych rozwiązań wykorzystujących AI, której celem jest wskazanie rozwiązań wysokiego ryzyka. W przypadku zakwalifikowania rozwiązania do tej grupy podmioty wykorzystujące takie rozwiązania będą zobowiązane do ich wycofania lub przebudowania.

Jak informuje Ministerstwo Cyfryzacji następnie w sierpniu 2025 r. w życie wejdą przepisy kluczowe dla nadzoru nad sztuczną inteligencją dotyczące m.in. określenia organu nadzoru rynku i organu notyfikującego, modeli AI ogólnego przeznaczenia, jak również te dotyczące kar za naruszenia Aktu. Natomiast w sierpniu 2026 roku (a w wybranych przypadkach rok później) zaczną obowiązywać przepisy, które odnoszą się do systemów AI wysokiego ryzyka oraz związanych z nimi obowiązków.

Za brak wdrożenia klasyfikacji systemów AI w organizacji grożą wysokie kary – do 35 mln euro lub 7 proc. światowego obrotu.

„Rozwiązania AI wymagają regulacji, nie zmienia to jednak faktu, że te stanowią dla przedsiębiorców wyzwania organizacyjne i finansowe. Przedsiębiorcy będą musieli zainwestować w szkolenie własnego personelu lub zatrudnienie zewnętrznych ekspertów, którzy pomogą właściwie wdrożyć w organizacji nowe przepisy. Kary za niedopełnienie powinności w tym zakresie są bowiem odstrasżające.”

Magdalena Grzegorzczuk
ekspert TMF Group

TMF Group

O TMF Group

TMF Group jest wiodącym dostawcą kluczowych usług administracyjnych, pomagając klientom inwestować i działać bezpiecznie na całym świecie. Naszych 10,000 ekspertów w 125 biurach zlokalizowanych w 87 jurysdykcjach na całym świecie obsługuje korporacje, instytucje finansowe, zarządzających aktywami, klientów prywatnych i firmy rodzinne, zapewniając połączenie usług księgowych, podatkowych, płacowych, administrowania funduszami, zgodności i zarządzania podmiotami niezbędnymi do globalnego sukcesu biznesowego.

Więcej: www.tmf-group.com

O TMF Group w Polsce

Grupa TMF w Polsce zatrudnia ponad 1000 pracowników w spółce TMF Poland oraz w Regionalnym Centrum Rozwoju TMF.

Zatrudniając ponad 1000 ekspertów w biurach w Warszawie i Katowicach, TMF Polska jest jedną z największych spółek Grupy TMF w Europie. TMF Polska obsługuje ponad 800 polskich i międzynarodowych klientów i wspiera ich w zakresie księgowości i podatków, obsługi kadrowo-płacowej oraz sekretariatu korporacyjnego.